

Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 3 og socialministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Dansk Folkeparti.

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 23. november 2000 fra Bent Rold Andersen vedrørende kommentarer til lovforslaget, jf. L 109 – bilag 8.

Svar:

Bent Rold Andersen redegør i et brev af 23. november 2000 til Folketingets Socialudvalg for sine synspunkter på det foreliggende udkast til lov om ændring af lov om social service (fleksibel hjemmehjælp og kommunal genoptræning) – L 109.

Bent Rold Andersen er utilfreds med lovforslagets nuværende udformning, der efter hans opfattelse ikke indeholder reel fleksibilitet. Bent Rold Andersen peger på en række elementer i forslaget, som efter hans opfattelse virker uhensigtsmæssige.

Lovforslaget om mere fleksibilitet i hjemme-hjælpen skal først og fremmest ses som en inødekommelse af brugernes ønske om at få større indflydelse på tilrettelæggelse af den praktiske hjælp. Det er ikke med det foreliggende lovforslag hensigten at give hjemmel til, at de ældre/brugere får ubetinget frit valg mellem ydelserne inden for den praktiske hjælp – hverken i forbindelse med visitationen eller i forbindelse med udmøntningen af kommunens visitation (afgørelse) til hjælp.

Baggrunden for ikke at give ubetinget frit valg er, at det er et grundlæggende træk ved servicelovens ydelser generelt, at de stilles til rådighed efter en behovsudmåling (trangsprincippet). Dette indebærer, at hjælpen udmåles efter den enkelte ansøgers konkrete behov, herunder en vurdering fra myndighedens side af, om behovet kan og skal dækkes efter servicelovens bestemmelser. Retten til servicelovens ydelser afhænger dermed af en konkret afprøvning af den enkeltes behov ved tildelingen (en konstatering af, om den pågældende overhovedet er berettiget til ydelsen). Servicelovens § 71 er en udmøntning

af ovenstående generelle principper. § 71 knytter sig til servicelovens formålsbestemmelse, § 1, stk. 1, nr. 3, der fastslår, at den sociale lovgivning skal tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Efter § 71 er kommunen forpligtet til at sørge for tilbud om personlig og praktisk hjælp og pleje samt hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, som modtageren/ansøgeren ikke selv kan udføre på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Med forpligtelsen følger ansvaret for, at de nødvendige praktiske opgaver løses i overensstemmelse med afgørelsen om hjælp.

En ubetinget ret til frit at vælge mellem ydelserne – både i visitationsprocessen og ved udmøntningen af den tildelte hjælp – vil bryde grundlæggende med de nævnte principper bag den sociale lovgivning og vil i øvrigt på mange måder medføre et uacceptabelt niveau for og forventning til den offentlige service.

Derimod har der været en række andre hensyn, som regeringen og aftaleparterne bag finansloven har været enige om at tilgodese. Dels hensynet til behovet for fleksibilitet og valgmuligheder i forbindelse med udførelse af hjælpen, men i særdeleshed også ønsket om at fastholde det kommunale ansvar for, at de nødvendige praktiske opgaver i hjemmet bliver løst. Det har været meget væsentligt for aftaleparterne at sikre, at øget medindflydelse og fleksibilitet ikke medfører, at nødvendige praktiske opgaver ikke bliver udført.

Dernæst har der ikke været ønske om at begrænse det kommunale selvstyre eller fra centralt hold at pålægge kommunerne at forhøje serviceniveauet for praktisk hjælp.

Forslagets udformning afspejler ønsket om at tilgodese alle disse hensyn på den bedst mulige måde, således at udvidelsen af fleksibiliteten ikke kommer til at ske på bekostning af de ældre resssikkerhed og kommunernes handlefrihed.

Lovforslaget indebærer, at modtagere af praktisk hjælp skal have mulighed for i særlige tilfæl-